

SPIS RZECZY

Wstęp do drugiego wydania	9
Podstawowe wiadomości o rytmie	17
Rytm w ogóle	17
Rytm a wersyfikacja	21

Część pierwsza ŚREDNIOWIECZE

I. Narodziny średniówki w wierszu polskim	25
1. Wiek XV	25
Pierwszy wiersz średniówkowy (25), <i>Pieśń o zamordowaniu Jędrzeja Tęczyńskiego</i> (31), <i>Żołtars Jezusów</i> (34)	
2. Początek wieku XVI	37
Wiersze 13-zgłoskowe	37
<i>Nabożne i rozkoszne tolenie</i> (37), <i>Nabożna rozmowa</i> (39), <i>Pokorne wspomnienie Jana z Koszyczek</i> (39)	
Dalsze pieśni 13-zgłoskowe	40
<i>Na wesele królowy Izabele Stanisława Kleryki</i> (42)	
Inne rytmy średniówkowe	44
<i>Pieśń „Krzyżu wierny i wyborny”</i> (44), <i>Napominanie naświetszej Mariej</i> (47), <i>Wtóre napominanie Pana Jezusowe</i> (48), <i>Druga pieśń o dzieciństwie pana Jezusowym</i> (49), <i>Aures ad nostras deitatis preces. Hymna, którą poście śpiewają</i> (50)	
Rytmy 8 + 6 i 4 + 6	51
<i>Druga pieśń o dzieciątku panteńskim Jezusku namilszym</i> (51), <i>Druga pieśń pana Jezusa płaczącego w dzieciństwie cieszyć</i> (52), <i>Pieśń o zmarłwychustaniu pana Jezusowym</i> (53), <i>Jeszcze Stanisław Kleryka</i> (55)	
3. Mikołaj Rej	57
Długie rytmy średniówkowe	57
Średniówka	63
Rym	64
Rejowy 10-zgłoskowiec (4 + 6)	65
<i>Krółka rozprawa między trzema osobami</i> (65), <i>Józef</i> (68), <i>Kupiec</i> (69)	
14-zgłoskowiec 8 + 6	69
15-zgłoskowiec 8 + 7	70

10-zgłoskowiec 4 + 6	70
Ekspresja	71
4. Marcin Bielski	72
13-zgłoskowiec	72
<i>Komedia Justyna i Konstancji</i> (72)	
10-zgłoskowiec <i>Justyna i Konstancji</i>	74
Ekspresja	76
II. Rytmy bezśredniówkowe	78
1. Układy stroficzne	78
<i>Bogurodzica</i>	79
Układy stroficzne późniejsze od <i>Bogurodzicy</i>	91
<i>Pieśń o Wicklefie</i>	91
Asylabizm strof bezśredniówkowych	92
Strofy kombinowane z wierszy średniówkowych i bezśredniówkowych	95
2. Wiersz 8-zgłoskowy XV wieku	96
Parkosz	97
<i>Pieśni Sandomierzanina</i>	99
<i>Skarga umierającego</i>	101
<i>Satyra na chłopów</i>	102
<i>Dekalogi</i>	102
<i>Dekalog z roku 1399</i> (103), <i>Dekalog z roku 1481</i> (103)	
3. Wiersz 8-zgłoskowy pierwszej połowy XVI wieku	104
Biernat z Lublina	104
<i>Ezop</i> (104),	
<i>Dialog Palinura z Charonem</i>	111
Rej	115
<i>Krótką rozprawą</i> (115), <i>Józef</i> (119), <i>Kupiec</i> (121)	
Marcin Bielski	125
<i>Komedia Justyna i Konstancji</i> (125)	
III. Uzupełnienie obrazu	128
<i>Pieśń o przeciwnościach żywota</i> (128), <i>Narzekańie Rzeczy pospolitej</i> (129), <i>Pieśń o pruskiej porażce</i> (131), <i>Pieśń o zajęciu Budy</i> (134), <i>Epitaphium Barbarze</i> (135), <i>Kot ze lwem</i> (135), <i>Lekarstwa doświadczone</i> (136)	
IV. Cechy sylabizmu względnego	139
1. Sylabizm względny	140
Stabilizacja średniówki	142
Rym i akcent	145
Średniówkowce krótkie: 10- i 11-zgłoskowe	147
2. Geneza wierszy średniówkowych	150
V. Średniowieczny asylabizm	155
1. Akcent	159
Poglądy Hrabáka	165
Proparoksytony	177
2. Illoczas	178
VI. Zakończenie	185
Dodatek: <i>Horae canonicae Salvatoris</i>	186

Część druga

SYLABIZM ŚCISŁY

I. Metamorfozy trzynastozgłoskowca	189
1. Wiek złoty	189
Rej	189
<i>Wizerunk</i> (190)	
Średniówka	193
Znowu Rej	195
Kochanowski	198
<i>Treny</i> (198), <i>Odprawa posłów greckich</i> (204)	
2. Barok	207
Potocki	207
<i>Wojna chocimska</i> (207)	
Rym	209
Przestawnia	211
3. Oświecenie i pseudoklasycyzm	212
Wiek XVIII	212
Feliński	215
<i>Barbara</i> (215)	
4. Mickiewicz i jego dziedzice	223
Mickiewicz	223
<i>Pan Tadeusz</i> (223)	
Konopnicka i Tetmajer	230
5. Nowa faza przejściowa	233
Kasprowicz	233
<i>Sonet „Kaplanka boża Mamia”</i> (233)	
Współczesność	235
6. Synteza	245
Szlak historyczny	245
Ocena prozodyjna	247
Zakończenie	248
II. Rozdział polemiczny	251
1. Wprowadzenie	251
2. Teoria sylabizmu „czystego”	253
3. Teoria średniówki	255
Przedział międzywyrazowy	255
Wyraz gramatyczny a zestój akcentowy	258
Średniówka	261
Struktura rytmiczna wiersza a średniówka	265
Średniówka w wierszach tonicznych	270
4. Teoria transakcentacji rytmicznej	272
Argumenty językoznawcze: rola akcentu polskiego	272
„Łatwe” i „trudne” transakcentacje	276
Statystyka	281
Transakcentacja w pieśni	282
Pieśń popularna a pieśń estradowa	283

Tradycja	287
Świadcstwa bezpośrednie	288
Sto lat temu	293
Nowaczyński i metryka antyczna	294
Elsner i Królikowski	299
Królikowski	300
Transakcentacja meliczna	303
„Rymy z różnym i przeciwnym akcentem”	305
Koniec dyskusji o transakcentacji	306
Posłowie	310
Aneks	312
1. <i>Bogurodzica</i>	312
2. Współistnienie asylabizmu i sylabizmu ścisłego a ich walor stylistyczny	316
Bibliografia	319
[Opracowania	319
Teksty cytowane	321